

TILVÆKST Grovfoder nr. 6, 27. marts 2024

Indhold

- **Mark**
- Aktuelt i græs
- **Regler og tilskud**
- Kvælstofprognosen for 2024 er klar
- Husk indberetning af IPM-spørgeskema – frist udsat til den 4. april 2024

MARK

Aktuelt i græs

Af planterådgiver Thomas Harbo

Det er på tide at gødske græsmarkerne, men pas på hvis jorden er meget fugtig.

Selvom foråret for alvor har meldt sin ankomst, nu vi har passeret forårsjævndøgn i sidste uge, er mange arealer stadig meget våde, og der skal således ikke megen nedbør til, førend forårsarbejdet må indstilles. Der er selvfølgelig store regionale – og lokale – forskelle, men på de lidt tungere jorde volder det stadig besvær at komme i marken. Det gælder også græsmarkerne, hvor væksten ellers er kommet i gang, hvis der ikke ligefrem er tale om oversvømmede arealer.

Vi er nu så langt henne i foråret, at græsmarkerne bør gødskes. Pga. det tunge føre ændrer flere nu planerne og opgiver gylleudbringning og vælger i stedet at fuldgødske med handelsgødning til første slæt. Er markerne kun netop farbare pga. fugt, bør du dog undgå at udbringe handelsgødning (og gylle), da blot en smule nedbør vil kunne mætte jorden helt med vand, hvilket vil resultere i et kvælstoftab som frit kvælstof eller evt. lattergas pga. denitrifikation.

Hvor sidste slæt ikke blev bjærget pga. efterårets rigelige nedbør, er der ikke ideelle betingelser for gylleudbringning. Såvel nedfældning som udbringning med slæbeskær af typen Bomech eller Harsø er prøvet. I et par marker, hvor jeg har set de to udbringningsmetoder, ser det ud til, at den traditionelle græsmarksnedfælder bedre er i stand til at skære igennem det visne græs og lægge gyllen ned i jorden, så det ikke vokser med op over stubhøjde. Slæbeskærene giver dog et meget bedre resultat end slangeudlægning. De nedenstående billeder giver dog ikke noget retvisende billede af slæbeskær kontra rulleskær, da der i dette tilfælde er udlagt en noget større mængde med slæbeskærene.

Bemærk, at udlægning med slæbeskær kun må ske med tilsætning af samme mængde svovlsyre som også gælder for slangeudlægning.

Billede 1 og 2 Tankforsuret afgasset gylle lagt ud med slæbeskær. En del af gylletørstoffet vil kunne vokse så højt op med græsset, at det bliver samlet op med første slæt. Det udgør dog nok en meget lille risiko, da smitstof bliver nedbrudt af solens ultraviolette lys (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Billede 3 og 4 Hvor gyllen nedfældes, er der "skåret bedre igennem", og der er mindre gylle på jordoverfladen og mindre tilsvining af planter. (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

REGLER OG TILSKUD

Kvælstofprognosen for 2024 er klar

Af planterådgiver Peter Siebert

Årets kvælstofprognose viser kun et lille tillæg i kvælstofkvoten på 5 kg N pr. ha på JB 5-9.

I nedenstående tabel kan du se årets kvælstofprognose, som er korrektionen i gødningsnormerne ud fra jordtypen. Ovenpå en våd efterårs- og vinterperiode vil kvælstofprognosen ofte give lidt mere kvælstof i normerne end et gennemsnitligt år. Flere vil måske spørge om, hvorfor sandjorde, JB 1-4, ikke giver mere kvælstof efter en ellers historisk våd vinter. Årsagen er, at N-min generelt er meget lav på sandjorde, og det er derfor meget svært at få mere

kvælstof i prognosen på sandjorde. Efter tørre vintre vil der ofte komme et fratræk til N-kvoten, da jordens N-min indhold er større.

Som det ses, er det kun på de lerholdige jordtyper, der er kommet en positiv kvælstofprognose. Der må altså bruges 5 kg N/ha mere på JB 5-6 og JB 7-9. Kvælstofprognosen gælder for vintersæd (-korn) og vårsåede afgrøder. Ofte viser kvælstofprognosen regionale forskelle, prognosen kan variere over landet. I år er dog undtagelsen, og korrektionen er ens for hele landet.

Er du interesseret i at vide præcist hvor mange kg N, det udløser i din markplan, tag da kontakt til din planterådgiver. Du skal selvfølgelig have marker med JB-numre 5-6 eller 7-9, før det er relevant for din markplan.

Under fane 10 i din markbog kan du under skema A, se hvilken jordtype dine marker er registreret med. Du kan ligeledes se hvilke marker, der er tilmeldt vanding. Det kan være en god idé at gennemgå skema A og sikre at der også er vand nok til alle marker i forhold til vandingstilladelsens maksimale mængde. I forhold til forhøjet gødningskvote på sandjord med vanding, så skal der være minimum 750 m³ vand til hver hektar med vanding i markplanen.

Tabel 1 Korrektion af kvælstofkvoten afhængig af jordtype i kg N pr. ha (kilde: Landbrugsstyrelsen.dk)

Område	Grovsand (JB 1+3)	Finsand (JB 2+4 og 10+12)	Sandblandet ler (JB 5-6)	Lerjord (JB 7-9)	Humusjord (JB 11)
Hele landet	0	0	5	5	0

Husk indberetning af IPM-spørgeskema – frist udsat til den 4. april 2024

Af planterådgiver Peter Siebert

Husk indberetning af IPM-skemaet senest den 4. april.

Udover indsendelse af sprøjtejournalindberetning, i daglig tale kaldet SJI, skal landmænd og gartnere også udfylde IPM-skema. IPM-skema er et spørgeskema, som skal udfyldes via Miljøstyrelsens hjemmeside. Skemaet kan ikke udfyldes af din rådgiver, da systemet ikke er sat op med "rådgiveradgang".

IPM-skemaet tager udgangspunkt i din indberettede sprøjtejournal, og derfor skal din sprøjtejournal være indberettet før, du kan udfylde skemaet. IPM-skemaet er modtaget i din e-boks, og afsenderen er Miljøstyrelsen. I tilfælde af eventuel kontrol er det et krav, at IPM-skemaet er udfyldt. Manglende udfyldelse medfører bøde ved eventuel kontrol. Jeg vil vove den påstand, at næsten alle sprøjtejournaler er indberettet, når du læser denne artikel, og derfor bør du nu indberette dit IPM-skema, hvis du ikke allerede har fået gjort det. Kan du stadig ikke indberette dit IPM-skema, tag da kontakt til din planterådgiver.

IPM-skemaet skal være udfyldt senest den 4. april 2024.